

AB-BESLUIT

Aan	: Algemeen Bestuur OD NHN
Datum vergadering	: 08-12-2021
Auteur	: Mike Goudemond
Onderwerp	: Pilot data-analisten
Agendapunt	: ..
Bijlage(n)	: -
Portefeuille	: Financiën (de heer T. Groot)

Aanleiding

Op 7 juli is de Begroting 2022 behandeld in het Algemeen Bestuur en vastgesteld op basis van de ingediende Zienswijzen. Tegelijkertijd is in het Algemeen Bestuur aangekondigd dat op een drietal onderwerpen een begrotingswijziging voorgesteld zal worden. Eén daarvan betreft het onderwerp data-analyse.

Uit recent onderzoek in Binnenlands Bestuur (week 33, 2021) blijkt dat overheden de mogelijkheden van data nog onvoldoende benutten. De doeleinden van het datagebruik zijn divers, maar meestal is er alleen een financiële prikkel. Nog lang niet alle organisaties gebruiken data om grip te krijgen. Veel medewerkers willen wel data gebruiken in hun dagelijkse werk, maar lopen daarbij wel tegen obstakels aan, als het koppelen van gegevens en privacyaspecten. Organisaties kunnen hun medewerkers daarin beter ondersteunen. Er is vooral behoefte aan extra tijd, training en inzicht in de mogelijkheden. Ook hulp van een data-analist is welkom, om onder meer de data te ontsluiten, te koppelen en te analyseren.

Pilots

Om de meerwaarde van data-verrijking voor de deelnemers inzichtelijk te maken zijn door ons vier pilots geselecteerd. Met behulp van de kennis en ervaring uit deze pilots zullen we dit vervolgens OD-breed kunnen uitwerken.

Wat kunnen onze deelnemers verwachten vanuit de pilot data-analisten?

Snellere ontsluiting van gegevens, waardoor het mogelijk is:

- Sneller inspelen op vragen vanuit de raad;
- Betere rapportage op effecten;
- Grotere samenhang op vakdisciplines;
- Monitoren en sneller bijsturen van beleid;
- Multidisciplinaire verantwoording;
- Betere/snellere advisering op basis van wat wel en niet kan.

Waarom twee data-analisten

Het rapport van Noordbeek 'Inventariserend onderzoek in 2020 aangaande de meerwaarde van data-analyse voor het optimaliseren van de informatievoorziening', versie 1.0, 23 januari 2021, is in het voorjaar van 2021 toegezonden aan de leden van het Algemeen Bestuur. Het rapport gaat in op de dringende behoefte aan data-analisten bij de OD NHN. Het opstellen van dit rapport en de toezending van de Kadernota 2022 hebben deels parallel aan elkaar plaatsgevonden.

Momenteel is data-analyse een versnipperde deeltaak van enkele mensen verdeeld over de breedte van de organisatie. In totaal betreft dit bij elkaar opgeteld circa 1,5 - 2 fte. Zowel in het rapport Noordbeek, als in de VTH Strategie 2021 - 2023 (door het algemeen bestuur vastgesteld op 1 juli

2020) wordt gepleit voor een tweetal medewerkers die zich vanuit hun takenpakket *dedicated* bezighouden met data-analyse.

Waarom een pilot?

Het AB heeft nog niet ingestemd met extra financiering (€ 200.000,- per jaar) voor de data-analisten, zoals verzocht in de Kadernota 2022.

In het AB-voorstel van 1 juli 2020 is het volgende opgenomen over de financiële gevolgen van het vaststellen van de VTH-strategie 2021 -2023:

Het opstellen en aanbieden van de VTH-strategie 2021-2023 past binnen lopende budgetten. Voor het toepassen van de VTH-strategie is bij het hierna volgende onderwerp 'personele gevolgen' aangegeven dat er 2 fte benodigd zijn om een juiste monitoring en actuele analyse van inzichten te kunnen borgen. Deze formatie wordt ingezet voor data-analyse en monitoring van de beoogde doelstellingen waarbij – met de vaststelling van deze strategie – een verschuiving van kwantitatieve naar kwalitatieve resultaten plaatsvindt.

Over de (mogelijke) kosten van deze inzet hoeft u nu nog niet te beslissen. Daarvoor gebruiken wij – in overeenstemming met de FUGR – de normale financiële cyclus (kadernota en begroting). Hierdoor kunt u dit integraal en in de volle breedte van de (organisatie)ontwikkelingen beschouwen. Daar wordt onderbouwd of er sprake is van te integreren formatieruimte of dat hiervoor (enige) extra inzet nodig is.

Er is hierin nadrukkelijk niet aangegeven dat de twee fte data-analisten binnen de huidige formatieruimte gevonden worden, maar dat hiervoor via de financiële cyclus (kadernota en begroting) een onderbouwing komt om het bestuur een integrale afweging van het belang te laten maken. Deze onderbouwing voor de benodigde capaciteit is gedaan via het rapport van Noordbeek (Business analist en kwaliteitsbewaker). Echter, een integrale afweging, en daarmee een goede onderbouwing voor de extra financiële bijdrage van € 200.000,- per jaar, ontbreekt vooralsnog.

Daarom is in het AB van 7 juli 2021 voorgesteld om een tweejarige *pilot* met twee analisten te starten om zo te bewijzen dat er toegevoegde waarde kan zitten in het gebruik van de data van de OD NHN. Dit voorstel is door het AB omarmd, met daarbij aantekening dat ook mogelijke inverdieneffecten moeten worden meegenomen.

In dit voorstel worden de contouren van mogelijke pilot(s) geschetst, die (indien akkoord) de komende tijd verder worden uitgewerkt.

In het rapport van Noordbeek kwamen drie belangrijke eisen naar voren. Deze betreffen het bestaande dashboard HRM, de behoefte aan een financieel dashboard en de behoefte aan risico gestuurd werken, met name voor Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). De gekozen pilots sluiten aan bij deze eisen.

Inverdieneffecten

Op dit moment is het nog niet mogelijk om aan te geven wat het inverdieneffect zal zijn van de pilots. Dit zal onderdeel zijn van de pilots en als onderzoeksvraag worden opgenomen in de plannen van aanpak.

De vier pilots zijn:

1. Wnb besluiten op locatie;
2. Informatie gestuurd en risicogericht handhaven;
3. Geo-informatie;
4. Bedrijfsvoering.

Ad1: Wnb besluiten op locatie

Doel: met één druk op de knop, op locatie, een kaart te zien welke Wnb besluiten eruit zijn gegaan.

Toelichting:

Voor het in kaart brengen van de stikstofproblematiek is het van belang diverse data/informatie te verzamelen, te analyseren, in verband te brengen met elkaar en dit op kaart inzichtelijk te maken. De benodigde informatie kan bestaan uit verleende en aangevraagde Wet natuurbeschermings-

vergunningen, activiteiten waarbij stikstof vrijkomt (oa bedrijven), ontwikkelingen in een gebied, de ligging van Natura 2000-gebieden, resultaten uitgevoerde aeriusberekeningen, etc.

Voorgesteld wordt voor 5 Natura 2000-gebieden deze exercitie uit te voeren en na te gaan of op basis van deze analyses prioriteiten in de uitvoering/maatregelen kunnen worden gesteld en wat de invloeden van de ondernomen acties zijn op deze gebieden

Ad 2: Informatie gestuurd en risicogericht handhaven

Doel: De toezichthouders nog gericht en adequater inzetten om de doelen uit de VTH-strategie efficiënt te halen.

Toelichting:

Landelijke rapporten, zoals het 'Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit' en het 'Van Aartsen rapport' roepen op tot verbetering van de informatie-uitwisseling en het beter benutten en combineren van beschikbare data.

Er bestaat al een aantal landelijke data-portalen voor de overheid die slimmer benut kunnen worden voor ons toezicht. Voorbeelden hiervan zijn het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA), het Asbestvolgsysteem (LAVS), maar ook reguliere systemen als het KVK-register of de BAG. Het doorgronden en combineren van deze data kan patronen aan het licht brengen die kunnen duiden op illegale en ongewenste activiteiten die bij regulier toezicht niet of nauwelijks te ontdekken zijn. Omgevingsdienst West-Holland concludeerde eerder door inzage in andere datasystemen dat overtreders zich meestal niet beperken tot één enkel aspect maar ook een loopje nemen met de milieuregels.

Met het informatie - en risicogericht handhaven beogen wij onze aandacht efficiënter te richten op activiteiten die een verhoogd risico voor het milieu en de leefomgeving opleveren. Eigen data moet daarbij handig worden gecombineerd met data van buiten onze organisatie waaronder die bij onze handhavingspartners. Hierdoor verkrijgen wij een actueler en vollediger beeld van riskante activiteiten maar helpen wij ook door data-deling onze handhavingspartners bij hun toezicht of optreden bij calamiteiten.

Naast efficiencyvoordelen kunnen we met de aanstelling van data-analisten ook tegemoet komen aan landelijke eisen om specifieke bedrijfsdata naar burgers en ondernemers te gaan ontsluiten via een Omgevingswet-loket en bedrijfsdata richting onze handhavingspartners via het digitaal portaal genaamd Inspectieview.

De ingebruikname van een nieuw bedrijfsregistratiesysteem in 2022 biedt kansen om de kwaliteit en actualiteit van de bedrijfsdata, door het combineren met extern verkregen data, versneld te verbeteren. Met de intrede van Centric Leefomgeving zal ook de digitale handhaving zijn intrede doen. Daartoe moet de data aan randvoorwaarden voor bruikbaarheid voldoen. Actualiteit en volledigheid zijn daarvoor van groot belang. Om vervolgens effectief data te kunnen vertalen naar nieuw beleid en projecten zijn data-analisten onmisbaar om de integriteit van de data die we invoeren en eraan onttrekken integer te krijgen en te houden.

Aan welke specifieke toepassingen moet u dan denken? We noemen enkele voorbeelden:

Toezicht gebaseerd op naleefgedrag

We willen de beschikbare handhavingscapaciteit richten op bedrijven en instellingen die het niet zo nauw nemen met de regels.

Data-analisten zullen u en ons helpen om de beschikbare data, zoals klachtenpatroon, overtredingen in het verleden en eventuele handavingsprocedures te combineren en analyseren in combinatie met extern beschikbare data zoals omgevingsvariabelen (bijv: nabijheid woonbebouwing) en zodoende de risicogerichte handhaving op te tuigen. We gaan onze aandacht richten op locaties waar dat gewenst en noodzakelijk is en waar dat het meeste rendement oplevert voor het milieu en de leefomgeving.

Propanareservoirs

Het registreren van stationaire propaantanks bij bedrijven en particulieren in de Registratie Gevaarlijke Stoffen (RGS) wordt een wettelijke verplichting. Om hier invulling aan te geven wordt voorgesteld de aanwezigheid van deze tanks door middel van slimme technieken (bv. Luchtfoto's) te signaleren. Op basis van deze gegevens kunnen de eigenaren worden aangeschreven een

zelfcontrole middels een digitale checklist via de site van de OD NHN uit te voeren om zodoende te kunnen bepalen of zij voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Aan de hand van de gegevens van de zelfcontrole en steekproeven worden knelpunten en veel voorkomende overtredingen zichtbaar. Voorlichting aan eigenaren maar ook leveranciers en brancheorganisaties kunnen het naleefgedrag verhogen en gedragsverandering teweeg brengen. Op basis van de verkregen informatie kan de Veiligheidsregio NHN hun aanvalsplannen voor gevaarzetting optimaliseren bij branden en calamiteiten.

Ondersteuning aanpak ondermijning

Voor de bestrijding van ondermijning en specifiek de productie van synthetische drugs is het voor het RIEC belangrijk te weten waar geschikte bedrijfspanden worden gevonden. De OD NHN beschikt over informatie van bedrijven die zijn gestopt en nog beschikken over leegstaande panden. Als voor die locaties bijvoorbeeld het stroomverbruik en waterverbruik wordt geanalyseerd komen panden in beeld waar mogelijk illegale activiteiten plaatsvinden. Het betreffen locaties waar doorgaans ernstige bodemverontreiniging is opgetreden waar de OD NHN verantwoordelijk is voor de nazorg.

Ad 3: Geo-informatie

Doel: Onderzoeken of het ontsluiten van onze kwalitatieve geo-data voor de gemeenten een basis is voor de omgevingsplannen en welke data daarbij nog ontbreekt.

Toelichting:

Als OD NHN verzamelen we ontzettend veel kennis en informatie in de uitvoering van ons werk. Daardoor beschikken we over veel informatie die niet altijd bekend is bij onze opdrachtgevers: de gemeenten en provincie. Deze informatie is echter van onschatbare waarde voor de gemeenten en provincie.

De Omgevingswet geldt als een katalysator naar vragen om data. Per gebied dient er na 1 juli 2022 een gebiedsanalyse te worden gemaakt op basis waarvan een omgevingsplan wordt vastgesteld. In dat omgevingsplan worden allerlei waarden vastgelegd, waaronder ook de waarden vanuit milieu. Het omgevingsplan dient vervolgens weer als basis voor een omgevingsvergunning op basis waarvan activiteiten worden vergund.

In de praktijk moet vervolgens worden gekeken in hoeverre de activiteiten de vastgestelde waarden gaan beïnvloeden. Er moet met andere woorden structureel gemeten worden hoe het de waarden in het omgevingsplan vergaat. In de wet is zelfs een monitoringsplicht opgenomen voor de bevoegde gezagen.

Zowel de gebiedsanalyses, de omgevingsplannen als ook de monitoring van vastgestelde waarden gaan leiden tot heel veel vragen om data en analyses. Data en analyses waar juist de OD NHN goed in kan worden.

Voor deze pilot starten we voor een gemeente en zullen we alle beschikbare data presenteren als GEO-informatie in een GIS-omgeving.

Met de geobasisregistratie (van de gemeenten) als ondergrond kunnen dan daarover de verschillende lagen met relevantie (GEO-)informatie worden gelegd, om het omgevingsplan verder vorm te geven, zoals de (basis)functies en zoneringen. Hierdoor helpt de GEO-data om het juiste beeld te krijgen van de leefomgeving en een goede start met het omgevingsplan te maken. De OD NHN zal een analyse maken van deze kaarten waarmee aan omgevingstafels advies kan worden gegeven over "kansen" en "bedreigingen" en de informatie die (wettelijk) nog nodig is.

Ad 4: Bedrijfsvoering

Doel: het doel is optimalisatie van de informatievoorziening door data-analyse voor zowel intern gebruik als voor de deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling OD NHN. Dit leidt tot een betere toegankelijkheid van gegevens waarbij de voortgang van de productie en de daarmee samenhangende gegevens sneller en frequenter kunnen worden gepresenteerd. Naast het efficiënter kunnen laten verlopen van de eigen processen zal ook de kwaliteit van de brondata worden verhoogd.

Het huidige gebruik van data is vooral gericht op input voor het uitvoeringsproces en sturing op aantallen. Met deze pilot wordt ook beoogd de mogelijkheden van data meer te benutten, zoals integrale data-analyses, het herkennen van patronen etc.. Om dit mogelijk te maken is het nodig

om de gegevens te normaliseren en ervoor te zorgen dat brondata juist en actueel zijn. Mogelijk zijn voor het ontsluiten van data nieuwe (andere) tools nodig.

Toelichting:

De ontsluiting van informatie is nu onvoldoende door versnippering van data en beperkingen van het huidige zaakstelsel. Dit leidt ertoe dat veel handwerk moet worden verricht en de databronnen niet goed kunnen worden gecombineerd om waardevolle rapportages te maken voor de opdrachtgevers en de processen te verbeteren. Om handmatige bewerkingen te beperken en de mogelijkheden van data meer te benutten is het belangrijk dat vanuit de brondata wordt gewerkt en dat de brondata juist en actueel zijn.

Door ingebruikname van CLO (Centric Leefomgeving), het nieuwe zaakstelsel van de OD NHN is het mogelijk de gegevens uit verschillende systemen, het zaakstelsel, het personeelsinformatiesysteem, het financieel systeem etc., geautomatiseerd in te lezen in de datawarehouse. De gegevens in deze nieuwe datawarehouse zullen moeten worden genormaliseerd, zodat de gegevens uit de verschillende systemen met elkaar kunnen worden vergeleken. De gegevens zullen vervolgens dienen te worden geanalyseerd en verrijkt tot informatie die bruikbaar is voor de verschillende doelgroepen. Op deze manier zal de informatie niet alleen beter ontsloten, maar ook gepresenteerd kunnen worden.

Inhoudelijk advies van DB aan AB:

Het DB adviseert het AB in te stemmen met de gekozen pilots en deze pilots verder uit te laten werken.

Alternatieven:

Het Algemeen Bestuur zou kunnen besluiten de pilots niet uit te voeren en daarmee niet de voordelen en inverdieneffecten van data-analyse te onderzoeken.

Gevolgen:

- Financiële gevolgen:**

Organisatie	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord		
Dekking uit budget	Grootboekrekening	Kostenplaats	
	Maximaal 4 cijfers	Maximaal 2 cijfers.	
Totale kosten	Incidenteel	Structureel	
	€ 400.000,- (€ 200.000/jaar)	Bedrag in euro's (€ #.#.#0,00)	
Looptijd	01-01-2022 tot en met 31-12-2023		
Projectleider	Nog te bepalen		
Tekenbevoegdheid *	☐ Directeur	☒ Voorzitter	☐ Besluit DB

* Kruis aan wat van toepassing is.

- Juridische gevolgen:**

Nvt

- Personele gevolgen:**

Er is 2 fte aan dedicated data-analisten nodig om de pilots te kunnen laten uitvoeren. De overige bemensing van de pilots zal moeten komen uit de bestaande capaciteit.

- ICT gevolgen:**

Gestart zal worden met het opstellen van informatiebeleid en kaders m.b.t. het werken met data opstellen voor de OD NHN en alle data en informatiebronnen in beeld brengen en brondata op orde maken.

Voor het beschikbaar krijgen van de data en de benodigde geo-informatie is de beschikking over de juiste software noodzakelijk. Met het NCS en Power BI is dit deels ingevuld. Mogelijk moet er nog een centraal GIS worden aangeschaft.

- **Communicatie gevolgen:**

Na vaststelling van deze opzet voor de pilots zullen 3 projectgroepen worden opgezet die met de uitwerking van deze opdrachten aan de slag gaan. Zij zullen de opdracht krijgen om via een opdrachtformulier de opdracht vast te leggen en te starten.

Vervolprocedure:

Conform AB-besluit worden de pilots de komende twee jaar uitgevoerd. Na uitwerking zullen de resultaten ter verdere besluitvorming aan het AB worden voorgelegd.

Bijlagen:

Geen

Voorgesteld besluit van het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur: 15 september 2021

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om in te stemmen met de gekozen pilots en deze pilots de komende 2 jaar uit te laten werken en de financiële consequenties op te nemen in de 1ste begrotingswijziging 2022.

Besluit Algemeen Bestuur 8 december 2021: conform voorstel

Ondertekening

De voorzitter,

De secretaris,

M.C. Uitdehaag

Q.M. Foppe